

- 1 C Hugon
- 2 P Franc. Pavl. +
- 3 S Rihard
- 4 N Bela nedelja
- 5 Vincent Fer.
- 6 T Celestin
- 7 S Bl. Herman
- 8 C Perpetuus
- 9 P Marija Kleo. +
- 10 S Makarij
- 11 N. 2. po Velik. @
- 12 P Konstantin
- 13 T Hermenegild
- 14 S Ladvina
- 15 C Peter Gonz.
- 16 P Benedikt J.L. +

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI I N URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 63.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 1. APRILA — THURSDAY, APRIL 1, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Hitler pred zblizanjem z Rusijo? - Načrti za nove zakone

Nekateri nazijski vplivni krogi pritiskajo na Hitlerja, naj opusti svojo sovražnost napram sovjetom. — V zvezi z Rusijo bi si Nemčija gospodarsko opomogla. — Ovira komunistov in Judov bi se dala odstraniti.

Berlin, Nemčija. — V torek se je izvedelo v javnosti o konferenci, katera se je vršila tekom konca zadnjega tedna pri Hitlerju in ki se ji pripisuje izredna važnost in pomembnost, kajti, ako bo rodila pričakovane uspehe, bo to spravilo politiko Nemčije in z njo tudi politiko cele Evrope v popolnoma drugačno smer. Obravnavalo se je namreč vprašanje, ali bi ne bilo bolj ugodno in koristno za Nemčijo, ako bi ta izpremenila svoje dosedanje sovražne odnose napram sovjetski Rusiji in stopila z njo v prijateljstvo. Med tistimi, ki so ob tej priliki obiskali Hitlerja, so bile razne vplivne osebnosti, kakor zastopniki velikih industrijskih podjetij, kakor tudi vsi vojaški častniki, in tako so se ugodnosti, ki bi jih ta izprememba prinesla, razmotrivala z dveh vidikov, z vojskega in z gospodarskega.

Odgovorni krogi počasi uvidevajo, da militaristična Nemčija rine takorekoč z glavo skozi zid in da z nasiljem ne bo uspela, kajti med velesilami nima skoraj nobenih prijateljev. V spopadu kakega konflikta bi torej prišlo do podobnega položaja, kakor ob začetku svetovne vojne: Cela Evropa bi padla po Nemčiji. Francija ji je itak nespravljivo sovražna, Anglija se z blazno naglico oborožuje in bi bržkone ne ostala nevtralna in, ako se k temu doda še ogromna armada Rusije, bi Nemčija malo opravila, četudi bi ji mogoče pomagala Italija.

Ako bi pa nasprotno Nemčija sklenila z Rusijo prijateljstvo, bi imela v slučaju spopada na zapadu v varnosti vsaj vzhodno mejo, ako bi ji že Rusija vojaško ne pomagala. Poleg te vojaške ugodnosti pa pride še gospodarska, ki ni nič manjše, ako ne še večje važnosti. Rusija ima ogromne zaloge surovega blaga, s katerim bi lahko zalagala Nemčijo, dočim bi ta prodajala izdelane produkte naprej na zapad. Tako bi bilo nemške gospodarske stiske konec.

Sedanje načelno sovražstvo fašistov do komunistov, kakor trdijo interesirani krogi, bi mogel Hitler s svojim vplivom v Nemčiji odstraniti tekom šestih mesecev. Prepričati Hitlerja samega, kajti on je trdnega mnenja, da stoje komunisti in Judje v zvezi z zaroti proti nazijem in da je v sovjetski državi glavni stan te zarote.

Tudi glede tega obstoja mnenje, da se bo dalo doseči. Od mnogih strani se povdarja trditve, da sedanja Rusija ni več tako zagrizeno komunistična, kot je bila svoječasno, in da bi diktator Stalin

POLOŽAJ ŠE NAPET

Francija sumi, da misli Italija na nadaljni nastop v Španiji.

Pariz, Francija. — Evropska situacija glede Španije se še nikakor ni ublažila, četudi ni toliko javnega prerokanja. Glavno skrb, ki jo imata Anglija in Francija, je ta, ali boste obe fašistični državi poslali v Španijo še kaj novih čet. Dočim Anglija vsaj uradno trdi, da je prepričana, da bo Mussolini držal besedo in ne bo več pošiljal vojaštva v Španijo, se pa nasprotno Francozi ne dajo tako zlepa pomiriti in sumijo, da ima Mussolini neke tajne načrte. Ako bi pa ta še nadalje dregal v Španijo, je tudi Francija odločena za nastop.

DRŽAVE IMAJO ZDAJ PROSTO POT

Odločitev, vrhovnega sodišča, izrečena pretekli ponedeljek, po kateri se priznava državam pravica, da lahko določajo najmanjšo plačo za delavstvo, bo imela ugodno posledico, da bo število držav sprejelo tozadevne zakone, po katerih bo nato odpadlo mnogo stavk kot nepotrebnih. Med temi državami bo tudi Michigan, kakor se je izrazil governor Murphy, ki ima v načrtu povelj zakona glede najnižjih plač tudi številno drugih delavskih zakonov. Sodišče je izreklo tozadevno odločitev z večino pet glasov proti štirim in je s tem pobilo svojo lastno svoječasno odločitev.

TOWNSEND ŠE VEDNO AKTIVEN

Chicago, Ill. — Dosedanji neuspehi, da bi prodrl s svojim načrtom za \$200. starostne pokojnine, niso dr. Townsendu vzeli poguma in upanja, da bo končno le zmagal. V njegovem glasilu se je zdaj objavil apel, naj ljudstvo prispeva k posojilu pet milijonov dolarjev, kar bi potreboval za kampanjo, da se spravi njegov predlog skozi kongres.

s svojim silnim vplivom še celo sedanje stanje lahko oblažil, ako bi videl, da je Nemčija interesirana v tem, in ako bi tudi uvidel, da bi bila zveza z Nemčijo koristna za Rusijo. Enako se računa, da bi Stalin tudi z vplivom Judov na rusko vladno lahko hitro obračunal, kakor je do zdaj znal obračunati z različnimi nasprotniki: Ako bi ne hoteli sami odstopiti, bi jih dal enostavno aretirati.

Nič ni nemogočega na svetu; celo zveza med naziji in sovjeti ne!

OVIRA SE ODSTRANJA

Upanje, da pride še ta teden do sporazuma pri Chryslerju.

Lansing, Mich. — Dočim so te dni pogajanja med vodstvom Chryslerjeve korporacije in zastopniki avtomobilske unije počivala, ko je moral Lewis odpotovati v New York na neko drugo konferenco, je pa bil governor Murphy na delu, da sestavi kake nove posredovalne predloge. Izrazil je upanje, da bo do sporazuma prišlo kmalu po četrtku, ko se vrne Lewis. Glavna ovira med pogajalci je slej ko prej vprašanje, katera unija naj zastopa delavstvo, toda tudi v tem oziru se je doseglo znatno zbliznanje.

OPICE NAPADLE OSKRBNIKA

Chicago, Ill. — V zverinaku v Brookfieldu je prišlo zadnji ponedeljek do razburljivega prizora, ki je pogljal v beg večje število posestnikov, med katerimi so bili po večini otroci. Neka velika opica, po imenu Mike, ki so jo doslej smatrali za neškodljivo in krotko, je pa ta čas nepričakovano pokazala svojo divjo naravo. Z roko je hipoma posegla skozi omrežje in zgrabila oskrbnika A. Aitken, ki je tedaj mimo šel. Aitken je skušal s prosto roko odbiti napad, toda tedaj je priskočila še druga opica v isti kletki in ga pograbila za to roko. Razdivjani živali ste oskrbnika resno poškodovale po rokah in ramah, predno mu je prispela pomoč.

GLASUJTE ZA ENEGA ali DRUGEGA kampanjskega kandidata, ko pošiljate naročnino za list "Amer. Slovenec."

NAPADI NACIJONALISTOV NA MORJU

Bayonne, Francija. — Španska vojna je zadnji ponedeljek posegla izven meja Španije v dveh incidentih, ki utegnejo povzročiti mednarodni zapletljaj. Nacionalisti so namreč potopili neko vladno ladjo, ki je bila v francoskih vodah, dva dni prej pa so streljali na neki angleški parnik.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Nov rekord v poštnem prometu med Nemčijo in Brazilijo se je dosegel, ko je v ponedeljek zvečer pristal tukaj neki poštni aeroplan, ki je potreboval za polet iz Brazilije samo dva dni.

Gibraltar. — Iz maroškega mesta Tangier je prišlo poročilo, da so nacionalisti tamkaj izvršili smrtno obsodbo nad 30 častniki in vojaki, ki so bili obdolženi, da so snovali zaroto. Nekateri sklepajo iz tega, da se med nacionalisti pojavljajo notranji nemiri.

London, Anglija. — Uprava tukajšnjega mesta je odločila, da se bo promet z razglednimi busi popolnoma ukinit v dnevih od 3. do 23. maja, in sicer zaradi kraljevega kronanja, ki se bo vršilo 12. maja.

TA BO PA GOTOVO IZOBRAŽENA!

Daytona Beach, Fla. — V osmi razred tukajšnje šole se je pred par dnevi vpisala neka 13 letna deklica, po imenu June Handke. Svojevtrsten rekord ima to dekle. Ta šola, v katero je zdaj stopila, je namreč že 57. kar jih je dekle obiskovala. Njen oče je potujoči agent in družina potuje z njim. Na ta način je dobivala June svojo izobrazbo že v vseh 48 državah ter poleg tega tudi v Mehiki in Kanadi.

VLADA SE PRIPRAVLJA

Po odločitvi glede Wagnerjevega zakona bo vlada predložila kongresu načrte za nove delavske zakone.

Washington, D. C. — Odločitev, podana od vrhovnega sodišča zadnji ponedeljek, ki je bila končno enkrat ugodna za delavstvo, se proglašaja, da bo vzpodbudila vlado k predložiti raznih novih delavskih zakonov, še predno se bo rešilo sporno vprašanje glede reforme vrhov. sodišča. Splošno namreč obstoja mnenje, da so vrhovni sodniki končno izprevideli, da ne morejo za stalno kljubovati močnemu javnemu mnenju in bodo pričeli razlagati ustavo v bolj liberalnem duhu ter ne bodo več kar na debelo pobijali raznih reform. Na to izpremembo mišljenja se lahko sklepa iz sedanje odločitve glede najnižjih plač, ki je v popolnem nasprotju z odločitvijo glede istega predmeta, podano lani.

Vendar pa je gotovo, da bo vlada počakala s predlogi za nove zakone do tedaj, ko bo sodišče izreklo svojo odločitev še glede Wagnerjevega zakona, kar se pričakuje, da bo storilo prihodnji ponedeljek.

NAŠLI NOV VIR ZA DAVKE

Chicago, Ill. — Okrajni asesor J. S. Clark je v ponedeljek objavil, da se bodo mogli davki na zemljišča v letu 1937 znižati za 20 odstotkov, ker se bo ta svota mogla dobiti iz drugega vira, namreč iz davkov na osebu lastnino. Prvikrat je asesor letos dobil pravico, da lahko pregleda izkaze federalnih dohodninskih davkov, in iz teh bo zdaj našel denarno premoženje posameznikov, kar bo obdavčil.

Iz Jugoslavije

Slovanska Praga vzgaja komunistične agitatorje za bratsko Jugoslavijo. Sadovi te vzgoje se jasno vidijo na šestnajstih študentih, ki so vstopili v špansko komunistično armado. — Smrtna kosa in drugo.

Usoda zapeljanih jugoslovanskih študentov

Ljubljana, 9. marca. — Prški list "Express" piše: "Pred nekoliko tedni smo prinesli dopis, da je izginilo iz Prage 16 jugoslovanskih študentov. Odšli so na Španjo. Kje so jih porazdelili k mednarodnim oddelkom. — Pokazali smo že na fakt, da je večina jugoslovanskih študentov v Pragi komunističnega mišljenja. Vendar vsak izmed teh študentov ne pride k nam kot komunist, s katerimi se sestanejo šele v Pragi, kjer so izpostavljeni vsemu zvodništvu komunistične agitacije. Izgleda, da slovenska Praga vzgaja za bratsko Jugoslavijo komunistične agitatorje. Policija je podvzela radikalni nastopek, ki bo poskrbel, da se med študenti ne bo trpela komunistična agitacija. Tisti, ki so zapeljani onih 16 študentov, sicer še niso najdeni, vendar ni težko uginiti, kdo so ti nabiralci in kje je njih centrum. Zdaj je prišel v Prago dopis od enega izmed onih 16 zapeljanih nesrečnikov. Piše iz Valencije, kjer leži v bolnišnici in kjer so mu amputirali nogo. Vse grozne rane mu ne bodo nikoli pozdravljene... V svojem dopisu bridko jadicuje, ker v rdeči Španiji uporabljajo take nesrečnike za "kanonenfuter." Brez vsakršne vojaške izobrazbe jih pošiljajo naravnost na fronto. Pred njegovimi očmi so padli štirje njegovi tovariši, s katerimi je prišel iz Prage, on sam pa je težko ranjen. Prepeljali so ga do Valencije, kjer so mu amputirali nogo. Kaj se je zgodilo z ostalimi tovariši, tega dozdej ne ve. Ni izključeno, da so tudi kateri izmed njih padli kot žrtve brezvestnih nabiralcev v Pragi. Pisec pravi, da si je vse drugače predstavljal. Zdaj pa si predstavljajte matere teh nesrečnikov, ko bodo izvedele, da so njih sinovi, ki so šli v Pragu študirat, padli v Španiji."

upokojenec iz Zreč. Dva delavca sta bila neprestano na delu do druge polovice februarja ter izkopala 25 m dolg rov, a še nista prišla do prometovne žile, ki bi se morala po ugotovitvah pokojnega Kekiča pričeti prav kmalu pod vrhno zemeljsko plastjo. Mogoče je namreč, da se žila nahaja kje v neposredni bližini rova samega.

Ogenj uničil domačijo

V četrtek 4. marca je pri posestniku Antonu Kmetecu v Lancovi vasi nastal požar, upepelil stanovanjsko in gospodarsko poslopje in napravil občutno škodo. Ogenj je baje nastal vsled slabega dimnika.

Smrtna kosa

V Travniku v Bosni je umrl Slovenec p. dr. Vladimir Grahalja, ki je bil nekaj oficir in sodnik. Kot avstrijski oficir je že v začetku vojne prišel v Rusijo. Po vravratu je bil nekaj časa sodnik, leta 1924 je pa pustil državno službo in vstopil v jezuitski red.

Usodna pomota

Dvanajstletni najemnikov sin Jože Prešiček na Polzeli, ie po pomoti dal svojemu triletnemu bratcu piti oetno kislino. Otrok ki je to pil, je dobil smrtno nevarne notranje poškodbe in so ga morali oddati v celjsko bolnico, kjer je podlegel.

Nonavadna dražba

Kakor poročajo iz Dalmacije, bodo na javni dražbi prodali cerkveno sv. Ante, ki stoji na Repu blizu Metkoviča. Cerkvico je sezidal že pred več leti sedaj pokojni posestnik Marko Veraj, ki je bil nekaj najbogatejši človek v krajih ob Neretvi. Njegov sin je pa imel nesrečo, da je v nekaj letih popolnoma obubožal. Prodajo cerkvice zahteva neka banka iz Splita.

Kap

Na svojem stanovanju v Jublani je v precej žalostnih okoliščinah umrl 60 letni branjevec Anton Sila. Komisija je ugotovila, da je Sila prišel predjšnji večer nekako okolu 11 ure ponoči domov in ga je še preden se je spravil v posteljo zadela kap.

Zadnji vojak

Pred nedavnim je v Varaždinu umrl 102 leti star Šamika Weiss, ki je v svoji mladosti devet let služil pri vojakih. Udeležil se je bitke pri Solferinu leta 1859 in bitke pri Kustoci leta 1866, kjer je bil tudi ranjen. Bil je gotovo zadnji živeči vojak iz teh dveh bitk.

POSNEMATI SKUŠA RIMSKE IMPERATORJE

V pravi diktatorski pozi, kakor bi hotel pokazati, da mu celi svet leži pred nogami, vidimo na gornji sliki italijanskega Mussolinija, ko se je vozil po severoafriški italijanski koloniji Libiji in milostno sprejemal na znanje ovacije, ki so mu jih prirejali tamkajšnji domačini — prostovoljno ali prisiljeno, kdo ve?

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	single copy	3c

Dopiši važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko iside list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Politika katoliške cerkve

Kdor nima pravega in pravilnega pojma o bistvu katoliške cerkve, ne bo mogel razumeti njene politike, dasi bi bila vsaka strast pri tem izključena. Strasti in srda je pa vse le preveč. Politika kakega katolika ni ravno politika katoliške cerkve. Med katoliškimi politikami vladajo lahko nasprotna mnenja, ko pa nastopi cerkev v kakem političnem vprašanju, bo pa težko obveljalo kako drugačno mnenje, dasi ima drugače politika precej obširno polje, in diktuzija ni razno izključena. Kadar je govor o politiki katoliške cerkve, se mora ta pojm vzeti v najbolj striktnem pomenu, ko smatra cerkev nastop v politiki za potreben.

Kako je pri nas glede politike in udeležbe pri ti politiki od strani katoliške cerkve, vsak lahko vidi, ako hoče biti nepristranski. Vsaj zdaj je pred nami dvoje vprašanj, kjer je nekako nastopila tudi katoliška cerkev, namreč vprašanje amendmanta za odpravo otroškega dela in preustroj vrhovnega sodišča. Jaz se v posamezne faze teh vprašanj ne morem spuščati, to je zadeva strokovnjakov. Lahko pa rečem v informacijo slovenske javnosti, da se katoliška cerkev ne giba sem in tja, kakor kak trs pri vsaki sapi. Kadar nastopi v svesti si svojega božjega odposlanstva, bo tudi zadela resnico in ne bo zašla na kako napačno pot, in naj nasprotniki še tako kričijo in jo še tako obmetujejo z blatom, saj je pač njena največja krivda, da sploh obstaja.

Naj reče kdo, kar hoče, in piše tako ali tako, pri obeh vprašanjih, pri otroškem delu in vrhovnem sodišču, gre končno za ohranitev — demokracije namprav vsaj prikritim poizkusom diktature. Ne vem, če bo cerkev uspela, ako pa uspe, bo bodočnost pokazala, da je bila na pravem, morda v še jasnejši luči pa bo bodočnost to pokazala, če ne uspe, ker bodo posledice tem bolj na dlani, a bi bilo v tem slučaju prepozno. Zdaj taki, ki jih kar strese, če vidijo kaj o kakih diktaturah ali o kakem fašizmu, hudo obmetavajo katoliško cerkev, in se ne morejo dosti ogorčeno izraziti o tem, da ji gre le za oblast in moč in nadvlado in zaslužnjene demokracije. Naj počakajo malo, da se prikažejo posledice, ako odpor od strani katoliške cerkve ne uspe, cerkev pri ti politiki podleže. Ali bodo morda zvonili po toči, ko jih bo klestila diktatorska sila in so sli po vodi vsi privilegiji prave demokracije??

Vsepovsod hudo šumi in padajo batine na politiko katoliške cerkve pri teh perečih vprašanjih. Naši slovenski svobodomiselniki vseh branš so ponižni slugi njih višjih gospodarjev, ki potegujejo za špago. Pri Slovencih te vrste prihaja v poštev le — odpadništvo od katoliške cerkve, in tu veter hudo piha, da bi se zapuščena in izdana cerkev pokazala v čim slabši luči tudi pri politiki. Ako ostanemo samole pri politiki, je kakor bi se muhe zaletavale v kakega slona. Katoliška cerkev ima izkušnje s politik, ki obsegajo dvoje tisočletij najhujših borb, naši svobodomiselniki politiki vseh barv so komaj nekaj obvohalo o politiki, pa mislijo, da je njih politika in njih naziranje edino pravilno, politika katoliške cerkve pa strašno zabita, zgrešena, zlobna, nasilna, nepravilna. Hm? Te mušice, ki grejo na slona! Prav posebno brečni pri tem g. Molek. Usti se n. pr.: "Danes pobija (katoliška cerkev) osvoboditev otrok iz mezdne sužnosti, večeraj je pobijala osvoboditev žene iz politične sužnosti, predvečerajšnjim je pa pobijala ustanovitev svobodnega šolstva in nešteto drugih korakov splošnega napredka. Zgodovina je zabeležila dejstvo, kako je katoliška cerkev fanatično pobijala uvedbo javnih šol v Združenih državah, čes, da si je "sam satan izmislil javne šole"! Toda javne šole so prišle kljub temu, prišla je ženska volilna pravica in prišla bo tudi osvoboditev otrok iz mezdne dela. Pride še več — konec katoliške cerkve same!"

Konec — demokracije pride prav gotovo, ako zmagajo s svojo politiko razni liberalni in svobodomiselniki elementi in podleže katoliška cerkev pri politiki, kar je mogoče, ker politika ni cerkev, ampak Molekove proroške besede, da "pride končno konec katoliške cerkve same", so besede krivega in lažnjivega preroka. Pride moj konec in Molekov konec in pride nekoč tudi konec vse in vsake politike,

ampak — konec katoliške cerkve same pa prav nihče ne bo doživel, ker ta konec (v prenešenem pomenu) pride, ko pride vsega, vseh ljudi in vsega sveta konec, in to ni noben konec, saj se bo v drugi obliki katoliška cerkev nadaljevala še po tem "koncu", kar pa bodo za kakega materialista španske vasi.

V kaki politiki katoliška cerkev lahko podleže in je že dostikrat podlegla, podleže morda tudi zdaj pri ti ameriškanski politiki, ampak sama ne bo podlegla.

HVALA VAM KI STE PRIŠLI!

Cleveland, O.

Sijajen je bil katoliški shod na cvetno nedeljo 21. marca. Nepriznani lep je bila udeležba. Zadovoljstvo ljudstva pa tudi nad vse najboljše. Oba programa sta bila po izjavi ljudstva silno zadovoljiva, to so pokazali ljudje, ki so vstrajali do konca v napolnjeni dvorani. Govorniški del programa je bil v srce segajoč in ljudstvo ga je sprejelo s popolnim odobravanjem, kar se lahko spozna iz izjav ljudstva že takoj takrat v dvorani, kakor tudi pozneje. — Silkovna predstava je bila kratkočasna, pomembna in času primerna; tako so se mnogi izrazili. Iz vsega tega se razvidi, da je bilo ljudem ustreženo. Ljudje so dobili veliko poduka in navodil za bodoče ravnanje.

Ker sem se zanimal za vabilo na shod kot član centralnega odbora za katoliški tisk, naj se tem potom kot tak tudi zahvalim vsem, ki so se shoda udeležili. V prvi vrsti smatram kot dolžnost, da izrečem zahvalo č. g. dr. Hugo Brenu, OFM., ki je dospel iz daljnega Lemonta, da je govoril o pomenu tega sestanka. Omenjeni gospod je res izvrsten govornik, njegovo pričevanje je močno in v vseh ozirih prepričevalno. To je tudi vzrok, da ga ljudstvo rado posluša. Hvala vam č. Father dr. Bren! — Drugi gost ki je tudi od daleč prišel je bil Mr. John Jerič, urednik "Amerikanskega Slovenca" iz Chicage. Mlad mož, toda katoličan v delu in prepričanju in kot urednik izkušen, ki nam je povedal mnogo resnega o razmerah med nami katoličani in med nami, ki so vero zavrgli pod klop Hvala vam Mr. Jerič za trud, delo in čas! — Izven Clevelanda je tudi dospel Rev. Milan Slaje, ki je shodu predsedoval, kar ni lahko in ne najbolj hvaležno delo. Zato se tudi njemu prav lepo zahvaljujem! — Zahvaljujem se monsr. Hribarju, tako monsr. Ponikvarju, Father Schusterju, Father Jagru in Mrs. Albinu Novaku, za vse vzpodbujajoče govore. — Naj tudi jaz tako rečem, kot se je izrazilo že mnogo udeležencev, to je, da bi se kaj takega in na enak način še večkrat ponovilo. — Zelo lepo se moram zahvaliti tudi č. sestram in šolski mladini fare sv. Lovrenca in fare sv. Vida, za tako imenitno razstavo katoliškega tiska v slovenskih in ameriškkih izdajah. Razstava je bila že sama na sebi velikega pomena in zato vse priznanje č. sestram in šolskim

otrokom. Kako smo bogati na katoliški literaturi, se je lahko vsak obiskovalec omenjene razstave prepričal.

Za tako veliko in obširno prireditve je bilo treba delavnih pomoči povsod doma v podjetju. Radi tega se zahvaljujem tem, ki so rade volje pomagali in mišli na roko in ti so: Mr. in Mrs. Frank Kuhar, Mrs. Oražen in hčere, Mrs. John Gornik, Mr. in Mrs. Frank Perme, Mrs. Stanonik, Mr. Louis Eršte, Joe Grdina, Mrs. Albina Novak z dekleti in še drugim, za katerih imena še ne vem. Prav hvaležen sem oseboju S.N.D. za uljudno in točno vsestransko postrežbo. Hvaležen sem tudi za udeležbo od strani občinstva in še zlasti onim, ki so pri vohodu dali posebne darove, namesto male vstopnine, katera je bila določena za pokrije stroškov. Za vse delo in naklonjenost, za govore in požrtvovalnost časopisom kot Ameriška Domovina, Amerikanski Slovenec in Ave Maria za reklamo in vabila. Vsem se v imenu centralnega odbora za katoliški tisk, kar najlepše zahvaljujem.

Dasi je bila vstopnina mala, samo 10c in so bili veliki stroški, je vendar ostalo od vseh plačani računov za Jugoslovanski Kulturni vrt še \$80.00. Zato hvala tudi v imenu Jugoslovanskega Kulturnega vrta.

A. Grdina

VESTI IZ CALUMETA IN OKOLICE

Calumet, Mich.

Polagoma prihajamo v narocje pomladi. S tem pa se ni rečeno, da imamo pomladno vreme, dasi nam vsi kolekdarji to pokazujejo. Vendar pa lahko z mirno vestjo rečemo da smo resnični pomladi vsaki dan bližje. — Novic imamo pa tudi nič koliko in vsakovrstne so, evo vam jih nekaj.

Copper Range družba je naznanila, da bo ponovno povišala plačo svojim delavcem. Nadalje je sporočila, da se bodo v bodoče plače ravnale po ceni bakra, toraj čim bolj bo šla cena kvišku, tem večje bodo tudi plače. Navadni delavci bodo dobili 30c na dan več, dočim bodo oni ki so na kontraktu ali na mesečni plači, deležni posebnega zvišanja. Družba je v svojem naznanilu sporočila: Na prošnji zastopnikov naših delavcev, je Copper Range bakrena družba sklenila upeljati plačilno lestvico, ki bo od-

visna od domače cene bakra. Sedanja plača je bila določena tedaj, ko je imel baker ceno 13 centov funt. Z današnjim dnem zvišujemo plačo za 30c na dan našim delavcem, ker je odtedaj cena bakru narasla na 15c funt in katera se je vzdržala en mesec dni. V bodoče se bodo plače zvišale za 15c na dan vsakemu delavcu, kadar bode šla cena kvišku za en cent na funt ter se bo ista vzdržala najmanj en mesec dni. Na ta način mislimo, da bodo naši delavci deležni do dela od dobička, katerega naredi družba.

Naš rojak, John B. Kocjan iz Centennial, ki je bil kandidat za nominacijo na občinskega cestnega nadzornika Calumet občine, je naznanil, da bo kandidiral neodvisno za ta urad pri volitvah, ki se vrše dne 5. aprila. Njegovo ime se bo nahajalo na "Peoples ticket." Istotako bodo tudi demokrati imeli svoj tiket, tako da bodo na glasovnici trije tiketi: nominacijski, demokratski in ljudski. Na demokratskem tiketu kandidirata za konštabelrja tudi naš rojak, Marion Arbanas in Marion Javor. Menimo, da ni treba še posebej poudarjati, da naj naši ljudje gotovo oddajo svoj glas za naše kandidate.

Na svojem domu na North Tamarack naselbinu je tmlra znana žena in mati, Lucija Rogina, soproga spoštovanega in mnogoletnega calumetskega naseljenca, Matija Rogina. Pokojna, ki je bila ob času smrti 64 let stara, je bolehalo že par let. Rojena je bila v stari domovini ter je prišla na Calumet kot mlado dekle, kjer se je tudi poročila. Skoraj cel čas tukajšnega bivanja je bivala z družino na North Tamaracku. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Jožefa in od tam je bilo truplo prepeljano v Lake View mrtvašnico. Potrti družini izražamo naše globoko sožalje.

80 dijakov in dijakinj Calumet višje šole je dobilo odlikovanje v prvi polovici drugega semestra. Med temi so tudi sledeči naši fantje in dekleta: Lucile Jakovac, Ralph Jerman, Michael Vichich, Eleanor Weiss, Margaret Geshel, Catherine Vranesich, John Belopavlovich, Frank Stukel, in Peter Belopavlovich.

Direktorji Isle Royale rudnika, kateri ne obratuje že od leta 1932 so sklenili podati delničarjem na glasovanje, ako hočejo, da se rudnik likvidira ali pa da se popravi in začne zopet z obratovanjem. Največji delničar je Calumet in Hecla družba, ki lastuje več kot četrtino vseh delnic. Da pa ne bodo ostali delničarji porekli, da je družba po-tegnila glasovanje na eno ali drugo stran, je C & H naznanila, da ne bo glasovala v tej volitvi temveč bo popolnoma prepustila ostalim delničar-

jem, da volijo, kakor se jim zdi najbolj umestno. Direktorji sami so mnenja, da bi bilo za delničarje boljše, da se rudnik in posestava prodajo, ker bi preveč stalo, ako bi hoteli rudnik zopet odpreti. Glasovanje se bo vršilo dne 7. aprila.

Stanje našega poznanega pisatelja in pesnika, Mr. Math Šojata, kateri je bil radi boleznii dalje časa navezan na posteljo na svojem domu, se je zadnje dni znatno zboljšalo. Ko bo enkrat zginil sneg in postalo vreme gorkeje, ga bomo gotovo zopet videli hoditi okrog svojih prijateljev in znancev, kar mu iz srca želimo.

Mr. John Vertin, calumetski trgovec in njegova soproga, ki sta se zadnjih šest tednov mudila na potovanju po južnih državah in Meksiki, sta dospela zopet domov. Poročata da sta imela zelo prijetno potovanje in razum majhne nezgode, katera se jim je pripetila v Californiji, nista imela nikjer zapreke.

Calumet in Hecla družba je naznanila, da bo ponovno dala svojim delavcem prihodnjo plačo "bonus," ki bo znašal isto kot zadnjikrat, to je 12-50, oziroma toliko kolikor znaša dividenda od 50 delnic. Družba je to že parkrat naredila in pričakovati je, da bo s tem nadaljevala dokler bo cena bakru na sedanji višini. Sicer pa družba ni obljubila ničesar za naprej.

Mr. John Rogina, sin Mr. Math Rogine iz North Tamaracka, ki je nastanjen v Detroitu, se je mudil na Calumetu, kamor je prišel da se udeleži pogreba svoje matere, Lucije Rogina.

P. G.

IZ MESTA SEDEČIH STAVK

Detroit, Mich.

Prosim g. urednik, da bi priobčili moje pisanje, da ne bodo Slovenci po naselbinah mislili, da smo v Detroitu vsi po tovarnah zaprti in da vsi stavkamo. Resnica namreč je, da Detroit kaj takega še ni imel nikdar poprej in upajmo, da tudi za naprej se kaj takega več ne bo zgodilo. Toliko stavk, kot jih je ravno v Detroitu, se človek kmalu nasiti, zlasti še tisti, kateri morajo po tovarnah sedeti. — Pregovor pa pravi, da je v slogi moč in tako se je tudi tukaj pokazalo, kajti delavstvo zmaguje pri vsaki stavki. To pa zato, ker so delavci edini in složni, zato se ne podajo dokler ne zmagajo.

Pri vsem tem pa imamo tudi nekaj veselih uric, kajti na društvenem polju se še nismo oprijeli štrajka. Tako lahko poročam, da društvo sv. Jožefa št. 249, KSKJ. prav dobro napreduje, pa naj bo to v odraslem ali mladinskem oddelku. Društvo raste in članstvo se množi. Ravno sedaj se pripravljajo na veliko veselico ki jo bodo priredili v soboto 10. aprila v Nightingale Club na 116 W. McNichols Rd. Zato ste vsi Slovenci prav uljudno vabljeni, da se veselice udeležite in s tem društvenikom pomagate do boljšega uspeha. Saj

Sanje in domišljije. — G. Kerže pod vaško lipo piše in piše. Opleta in opleta in iz vseh njegovih tirad gleda le en sam namen, ki se predstavi čitatelju: Jaz sem odraselnik, ki bi znal narod privedi na pravo pot. In ta odraselnik Kerže pravi med drugim v svoji jeremijadi: "Naš narod je zdrav..." — Pritrdimo!

"Sel je včasih daleč ta narod, kamor so mu kazali, a nikdar ne tako daleč, da bi se ne vrnil..." — Da, da daleč je šel ta narod in pred 20 leti je del tega naroda capljaj celo za g. Keržetom, ko je ta agitiral za republičansko združenje, v katerega je narod prispeval, kakor se je pisalo, blizu 60 tisoč. G. Kerže, zakaj ne poveste zakaj ste tedaj narod v to vodili? Zakaj ne poveste, zakaj ste tedaj slovenski socialisti s tistim skladom tako neumno razpolagali, kakor ste? Vidite, ker je naš narod zdrav, je tedaj vam obrnil hrbet. In kdo je kriv, da ga je vam obrnil, ali narod sam — ali g. Kerže in drugi kompanjoni?

G. Kerže piše dalje: "Nikdar ne postojimo, da bi vprašali našo pamet, kam to vodi in kaj nas čaka..." — Mi odgovarjamo: G. Kerže je v tem zadel na resnico. Ko bi bil narod vprašal samega sebe, ali pa svojo pamet tedaj, ko sta on in pa Kristian ropotala z republičanskem združenjem in zbirala v tisti fond, bi ne bilo na strani naroda tako grenkega razočaranja, kakor je bilo in kakoršnega je naš slovenski narod v Ameriki doživel. In po čigavi zaslugi ga je doživel? Ali po svoji lastni, ali po zaslugi tistih gospodov, ki so vodili republičansko združenje? Ali niste bili g. Kerže tudi Vi sami eden izmed tistih generalov, ki so vodili republičansko združenje? Povejte odkrito, če ste moč in se svojega dela ne sramujete? In ko bote to povedali, bote imeli na roki vev odgovor in pojasnilo, zakaj narod nikomur več ničesar ne zaupa?

Dalje pravite tudi: "Za marsikatero lepo donečo frazo se dostikrat skriva — umazan dolar!" — Dobro ste zadel. Res je tako. Ali pa morete ovreči našo trditve, da se ni za akcijo rep. združenja, katerega ste tudi Vi vodili, skrival — umazan dolar? Ali glavno je pa to, kako se je potem s tistimi dolarji razpolagalo? To je zanimivo! Se bolj zanimivo pa, da ravno tisti frakariji, zdaj poprašujejo, zakaj je narod tako mrzel za vsako akcijo? Zdaj so pa še razočarani! G. Kerže, stari ste dovolj in morali bi vedeti, da osel se da izvažiti samo enkrat na led. Le sebi kreditirajte to zaslugu — pa bo domovina rešena.

veste, da je društvo sv. Jožefa vedno drage volje pripravljeno vsaj udeležbo povrniti. — Po zdraž in na svidenje v soboto na veselici.

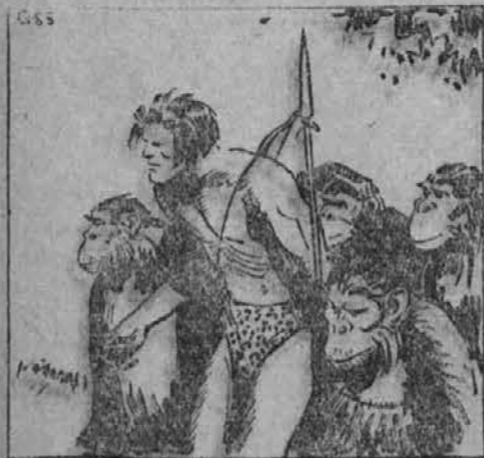
Detroiti Slovenc

"TARZANOVA DVOJNIKA"

(88)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Opazujoč strašen boj med dvema orjaškima slonoma, je Tarzan moral priznati, da Tanto, nevarjen kakih naprov, ne bo dolgo časa kos veliko močnejšemu in v boju spretnjšemu Gudahu, katerega je norost se bolj podžigala v boju, da ni gledal na lastno nevarnost, ampak hotel vse pokončati okoli sebe.

Tarzan je videl, kako strast po ubijanju gori iz oči ponorelega Gudaha, bil najraje na mestu ugonobil. Kako ki ga je med bojem opazoval in bi ga rad bil Tarzan šel na pomoč Tantorju, kajti bal se je, da bo v boju opešal. Toda, kako naj zladno pomaga, to je bila zanj sedaj velika uganka.

Oba slona sta se pa borila naprej. Udarjala sta z glavami skupaj, rilci so jima svigali, usesa so mahedraa nemirno sem in tja in zraven sta bojevitrotila in se zaganjala drug v drugega, toda od kakega odločilnega trenutka le ni prišlo. Pač strašen boj, ki je celo neustrasnemu Tarzanu šel na živce.

Tedaj se je Tarzan jel bati, da Tantor končno vendar podleže svojemu sovražniku. Ni mogel mirovati, da bi mu ne priskočil na pomoč, zato se je odločil, da pri prvem kolikaj ugodnem trenutku naskoči s svojimi opicami divjega uGdaha, kajti bati se ej, da bo na vse zadnje Gudah zmagovalec mid Tantorjem.

STRAHOTNO OBOROŽEVANJE IZ STRAHU

Razorožitvenih konferenc in drugih sestankov, ki imajo, oziroma si stavlajo za svojo nalogo, da v napeto evropsko ozračje prinesejo vsak nekaj pomirjevalnega duha, menda ne bo nikoli konec. To se zdi že zaradi tega, ker niti ena od teh konferenc ne rodi kakšnih večjih uspehov, vsaj takšnih, da bi bila slutnja o možnosti skorajšnjega spopada med to ali ono državo, vsaj malo izpodbita. Kadar se sestanejo zunanji ministri ali drugi odposlanci na takšne mednarodne konference, ki jim je za cilj zmanjšanje oboroževanja, vselej padajo najrazličnejše izjave tega ali onega ministra, s katerimi skuša izraziti svoje veliko zadovoljstvo nad tem, da že enkrat res pride do razorožitve, ki edino more voditi v mirnejše mednarodno življenje, toda nikoli nihče ne pozabi trdno vztrajati pri tem, da morajo najprej druge države prekiniti s tem oboroževanjem, potem bo šele ona, ki jo dotični minister zastopa. Ker je končno jamstvo za možnost obrambe ravno oborožena vojska, in ker tudi na izjave posameznih zastopnikov tujih držav menda v mednarodnem političnem življenju nihče več ničesar ne da, ni prav nič čudno, če države med seboj kar tekmujejo, katera bo bolj oborožena in katera bo v usodnem trenutku bolj z lahkoto branila svoje meje.

Celo vesile so še vedno v strahu, da imajo premalo bojnih sredstev za program potrebe. Kako naj potem male države in državi računajo na kakšen uspeh, če naj res zavladajo "pravica pesti", če so že celo Angleži v tolikšnem strahu, da jim vojna lahko prinese velik potres njihovega imperija! Da niso prav brez skrbi, pričajo proračuni, ki jih postavljajo na Angleškega vsako leto za vojske namenje. To so številke, s katerimi mali narodi komaj znajo računati. Zanimiv in nemajhen je tudi n. pr. pomorski proračun, ki ga je nedavno predložili spodnji zbornici an-

gleški mornariški minister sir Samuel Hoare, še bolj značilna pa je morda njegova izjava, ki jo je ob tej priložnosti podal, da bi omenjeni proračun bolje utemeljil. Takole je povedal: "Letos vas prosim, da odobrite izdatke, ki presegajo sto milijonov funtov, in gradbeni program za 80 novih vojnih ladij, katerih graditev je bila sklenjena že lani. To se pravi, da bo na koncu tega leta v gradnji skupaj 148 vojnih ladij, med njimi 5 bojnih, 4 matične ladje za letala in 17 križark. To je ogromen načrt. Zaradi naše nedelavnosti v preteklosti, moramo izvesti v dveh ali treh letih program, ki bi normalno zahteval dobo 10 let. Odslej ne more biti na tem polju nobenega tekmovalstva v pomorskem oboroževanju med Nemčijo in Veliko Britanijo. Mornarica misli, da je najboljša oblika obrambe napad. V sedanjih razmerah je bistvena potreba moderne mornarice, da ima močno letalstvo. Morje in zrak se izpopolnjujeta."

Ko je minister govoril o gradnji novih križark, je podčrtal posebno to, da so pristojni krogi proučili možnost napadov iz zraka in odredili vse potrebne ukrepe za obrambo in proti napad. Namen pripravljanih del je, da napravimo mornarico sploh, posebno pa križarke varnejše pred sovražnikovimi letali. Pa tudi to je še pristavil minister Hoare: "Lahko rečem, da se bo po mojih informacijah in program mogel v redu izvršiti in da bo tudi izvršen. Prav tako lahko rečem, da bomo imeli dovolj gradiva, da bomo vse to napravili, in kadar bodo ladje zgrajene, da bomo imeli tudi dovolj vojakov zanje."

Takšne izjave in trdna zagotovila so pač najboljši dokaz, da nikjer nimajo prav resne volje, da bi težke milijarde obračali raje v druge namene, ki bodo za človeštvo gotovo večjega pomena, kakor je pa mrzlično oboroževanje, ki se zdi najblaznejše početje modernega človeka.

NATURALIZACIJE LETA 1936

Pojemanju priseljevanja, ki se pojavilo od 1. 1931 naprej, ni sledilo enako pojemanje v prejemanju ameriškega državljanstva. Narobe, zanimanje za naturalizacijo je stalno rastlo. Leta 1936 je bilo vloženih več prošenj za prvi, kakor tudi za drugi papir, nego v kateremsih letu po 1929, pa več državljanstev je bilo podeljenih nego v kateremsih letu po 1931. Pričakuje se, da tudi v tekočem letu bo ta rezultat nadalje povečan. Tekom prvih štirih mesecev tekočega fiskalnega leta (fiskalno leto 1937 pomenja dobo od 1. julija 1936 do 30. junija 1937) bilo je vloženih skoraj dvakrat toliko prošenj za prvi papir kot v isti dobi prejšnjega fiskalnega leta, enako je bilo vloženih več prošenj za drugi papir in tudi več državljanstev je bilo podeljenih.

Po nedavno priobčenem letnem poročilu Delovnega tajnika, večina prošencev za državljanstvo niso novejši priseljenci, marveč taki ljudje, ki se že daljše časa nahajajo v Združenih državah. Poročilo poudarja, da "je več razlogov, zakaj inozemci, ki so bili poprej indiferentni napram naturalizaciji, sedaj prosijo za isto, ali najvažnejši razlog je gospodarski pritisk in strah pred morebitno neprijateljsko zakonodajo."

L. 1936 je bilo vloženih 148.118 prošenj za prvi papir in 167.127 prošenj za državljanstvo (drugi papir), izdanih pa je bilo 141.265 državljanstev spričeval. To je znaten porastek nad prejšnjim letom. V istem letu je bilo odbitih 3.124 prošenj za naturalizacijo. Odbitih je bilo torej manj kot dva odst. od vloženih prošenj. Na zahtevo federalne vlade so sodišča vničila 1.016 državljanstev spričeval "iz

raznih razlogov", večinoma bržkone zato, ker so bila pridobljena na prevaren način.

V zvezi z nedavno preiskavo goljufij pri naturalizaciji, ki je bila izvedena v New Yorku, bilo je do konca fiskalnega leta 1936 vničenih 25 državljanstev spričeval in nadaljna postopanja glede 396 sličnih slučajev so še v teku. Drugi rezultati te preiskave do 30. junija 1936 so bili, da je bilo obtoženih 105 oseb, od katerih je bilo devet obsojenih, 66 se je priznalo krivim, eden je bil oproščen, proti nemu je bilo ustavljeno postopanje in 19 slučajev še ni rešenih. Povrh tega 17 vladnih uradnikov je bilo odpuščenih ali so zapustili službo, ko so bili pod preiskavo, in je bilo uvedeno deportacijsko postopanje proti 210 inozemcem.

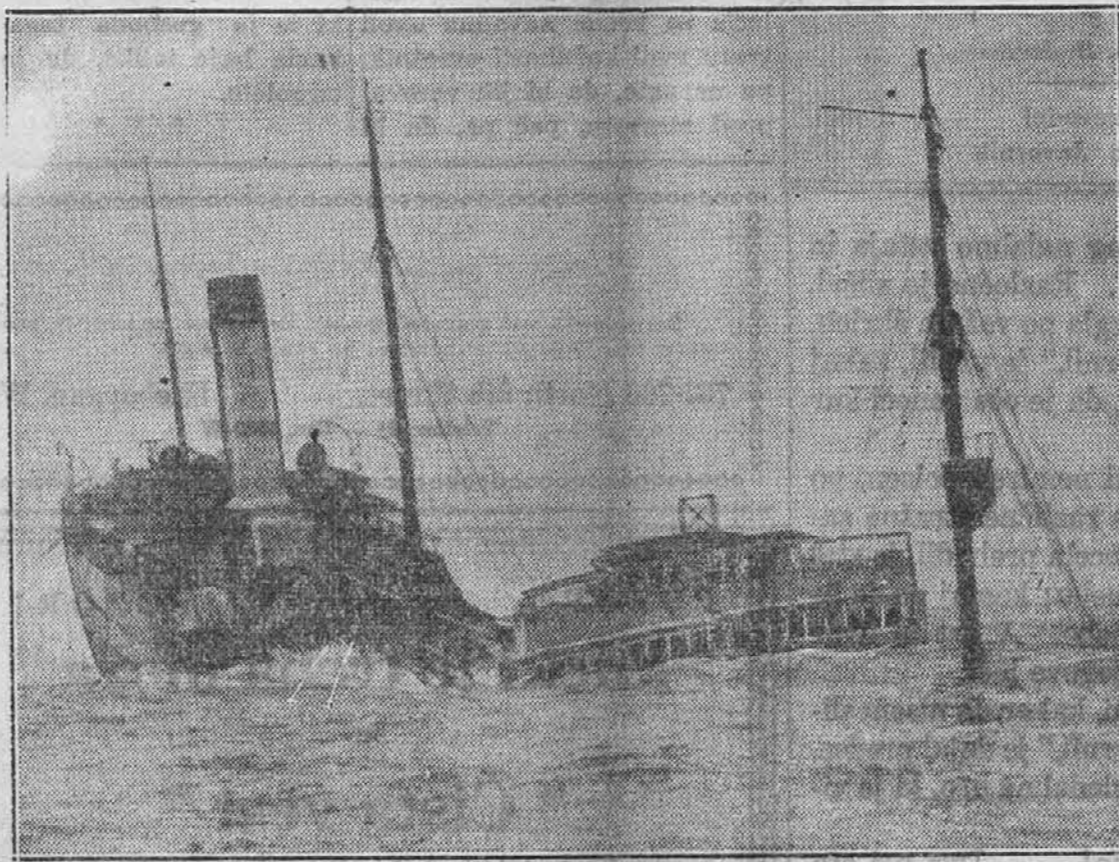
'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

— ELECT —
Chas S. Voigt
CITY ATTORNEY
of Sheboygan, Wis.

Ako bo izvoljen, se obvezuje, da bo z legalnimi naveti na razpolago županu, mestnemu svetu in vsakemu upravičenemu meščanu, ter da se bo v svojem uradu vzdržal vsake strankarske politike in svoj čas posvečal le mestnim zadevam, v katere je kot davkoplačevalec zainteresiran. Apelira na Slovence, da zanj glasujejo pri volitvah 6. APRILA.

Authorized and paid for by C. S. Voigt, Sheboygan, Wis.

PARNIK SE POTOPILO PO KOLIZIJI

Nesreča se je pripetila pred nekaj dnevi v morskem zalivu v San Francisco, v kateri se je pogreznil v vodo neki tovorni parnik potem, ko je trčil v gosti megli z nekim drugim parnikom. Na sliki vidimo ponesrečeni parnik ravno, ko se potaplja.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

ODKOD SONČNA TOPLOTA?

Spektralna analiza nam je omogočila ugotovitev, da sestoji vse vesoljstvo iz istih snovi, kakršne nahajamo na zemlji. Novejša raziskovanja so ugotovila tudi količinsko razdelitev posameznih prvin na zvezdah.

Vodik je tam vsekakor največja prvina, dočim zavzema na zemlji prvo mesto kisik in silicij. Kar se tiče izvora toplote na žarečih zvezdah, so menili nekoč, da nastaja zavoljo tega, ker se zvezde počasi krčijo. Danes pa prevladuje naziranje, da nastajajo toplotne energije iz sprememb v notranosti atomov in zavoljo razpada atomov v njih sestavne dele, ki so jih prej vezale ogromne sile. Sile, ki se pri tem razpadanju sproščajo, se pojavljajo potem v obliki toplote.

VRANA Z BRILJANTI

V nekem dunajskem parku je zagledal neki časopisni poročevalec sredi tropa golobov črnega vrana. Ptič je sekal s kljunom vneto po bleščecem se predmetu, ki je ležal pred njim na tleh. Časnikar je tlesnil z rokami, ptice so odletele, z njimi se je dvignil tudi vran, ki pa je bleščeci se predmet vzel v svoj kljun. Po kratkem poletu ga je spustil zopet na tla.

Časnikar je stekel tja in je našel lep, zlat prstan s temnim safirjem v sredi, na obeh straneh safirja pa sta bila dva kakor polprovo zrna velika briljanta. Dragoceni prstan je nesel na policijski komisariat in domneval, da ga je vran kje ukradel, saj je znano, da se te ptice zanimajo za vse predmete, ki se bleščijo.

OBUPEN ČIN MATERE

Aurora, Ill. — Celo tukajšnje mesto je pretresla tragedija, ki se je pripetila na velikončno nedeljo, ko je neka

matična pomorila svoje tri otroke in nato se sebe končala. Nesrečna mati je bila 25 letna Mrs. Jeanette Martin, živeča s svojimi tremi hčerkami, starimi 3 leta, 2 leti in 3 meseca, na 639 1/2 Woodlawn ave. Njen mož, John, je nedavno odšel v Texas, ko je bil tukaj dve leti brez dela. Ker ni za Veliko noč nič pisal, je mlado mater tako užalostilo, da jo je, kakor se domneva, napadla hipna blaznost in je v tem stanju izvršila obupni čin. Tragedijo ste odkrili njena mati in njena sestra, ki ste prišli k njej na obisk, a ste v hiši našli vse tri deklice zadavljene, mrtve, njih mater pa v isti sobi obešeno. Malo prej je bila cela družina pri velikonočnih opravilih v presbiterijanski cerkvi in so bila trupla še vsa v praznični obleki, ko so jih našli.

POZABLJIVI TAT SE UJEL

Chicago, Ill. — Ko se je Mrs. Eliz. Cunningham odstranila preteklo nedeljo za nekaj minut iz svojega stanovanja na 357 W. Division st., ji je med tem nekdo izmaknil radio, likalnik in pripravo za kodranje. Pozabil pa je tat v stanovanju svoj klobuk in suknjo. Obveščena policija je bila sigurna, da se bo tat povrnil po pozabljene stvari. Naročila je ženska, naj odide iz stanovanja in tudi policisti so se navidezno odstranili. V resnici se je nekaj minut pozneje priplazil v stanovanje neki moški in padel policistom v roke. Izkazalo se je, da je to sosed s prvega nadstropja, 40 letni Ch. Bailey.

SRCE — NAJPOPOLNEJŠI STROJ

Človeško srce je sesalka, ki skrbi za krvni obtok. V vsaki minuti napravi ta stroj kakšnih 70 obratov. V celem letu torej približno 36.790.000 obratov. Če vzamemo 70 let kot povprečno človeško življenje, nam pokaže račun, da je človeško srce v tem času delalo okrog 2.500.000.000 krat. Utripnilo je torej okrog 2 in pol milijarde krat!

Kaj pomeni to delo, je poskušal izračunati neki anatom. Ob vsakem utripu spravi srce 100 g krvi v obtok, torej 7 l na minuto, 420 l na uro in 10

NA PRODAJ

Po zmerni ceni se proda prvovrstna trgovina z delikatesami in ribami; vsa oprema nova; na dobrem prostoru. 2002 W. Cermak Rd., Chicago.

Vojska se nadaljuje

Sentvidčani zopet porazili Sentlovrančane. — Pri sv. Vidu v Clevelandu se s svojim hrabrim in odločnim kandidatom Rev. Matijem Jagrom, ne podajo, pa je amen. — Zmaga mora biti naša, pravijo. — Pri sv. Lovrencu pa delajo druge načrte. — Pa tudi Wiskončani pripravljajo svoje težke kanone in boj bo hud in strašan.

Kdor zadnje dni gleda na naše fronte, se mu zdi, kakor da bi se vnela splošna svetovna vojna. Vseposod se bijejo boji. Med borci pa so kakor v Evropi velesile in manjše sile. Velesile tvorijo St. Vid in St. Lovrenc v Clevelandu, sv. Jožef v Jolietu, sv. Janez v Milwaukee in sv. Ciril in Metod v Sheboyganu, sv. Štefan v Chicagi in župnija Marija Pomagaj tam pod vznožjem visokih coloradskih hribov in gora. Druge naselbine predstavljajo manjše sile. Kot Malo Antanto in druge razne zveze med silami in narodi. In pred vsem tem stoji važno vprašanje, kdo bo zmagal? V kateri naselbini bomo letos slavili zmago v letošnji kampanji. Ali v Clevelandu, ali v Wisconsinu? Vse zavisi, kako se bodo razne sile te zadnje dni obnašale in dogovorile med seboj. Nekdo, imena sicer ne smemo izdati, je že stavil, da bo zmaga letos v Wisconsinu. Njegov oponent pa je stavil na Cleveland. Zanimivo je kdo bo stavo dobil.

Polje je široko in nihče ne more za enkrat še točno zmage preokrovati. Vse kar je potreba je, da agitatorji pridno agitirajo. Zdaj so prazniki minuli in vreme je malo bolj gorko in pripraven čas za agitacijo. Treba je le dobre volje in korajže. Treba je iti okrog ljudi in jim predočiti veliko potrebo katoliškega tiska in se mnoge pridobi za katoliški časopis. Nove naročnine pa so odločilnega pomena. Ti štejejo in kdor bo imel ob zaključku kampanje največ novih naročnin, bo tudi zmagal. Zato na delo po vseh naselbinah. Takoj danes in ne odlašati na jutri, pa bo vspeh.

Te zadnje dni smo prejeli od naših agitatorjev naslednje bombe in izstrelke v obliki novih in starih naročnin:

MR. JOŽEF FAJFAR v Chicagi, je dobil te dni od Mr. Joseph Trepal, Chicago, Ill. 1500 gl.; Mr. Frank Machek, Chicago, Ill. 1500 gl.; Mr. John Bohnc, Chicago, Ill. nova naročnina, 8750 gl.; Mr. Louis Škrbec, Chicago, Ill. 1500 gl.; Mrs. Marija Mezmarich, Chicago, Ill. 1500 gl.; sam je dobil te dni 9 starih naročnin, kar da 22,500 gl.; skupaj to pot dobi 37,250 NADALJNIH GLASOV.

REV. MATIJA JAGER, Cleveland, Ohio, je dobil te dni od: Mr. in Mrs. Joe in Mary Roitz, Cleveland, Ohio, 1 novo 25,000 gl.; Mr. Frank Butala, Cleveland, Ohio, 1 novo, kar da 25,000 gl.; Mrs. Anna Knaus, Cleveland, Ohio, 1 novo, 25,000 gl.; Mr. Frank Lenarčič, Cleveland, Ohio, 1 novo, 25,000 gl.; Mr. John Hrovat, Cleveland, Ohio, 1 novo, 25,000 gl.; Mrs. Jos. Starc, Cleveland, Ohio, 750 gl.; Mr. John Prisel, Cleveland, Ohio, 8 novih in 3 stare naročnine, kar da 118,750 glasov; skupaj to pot dobi 244,500 NADALJNIH GLASOV.

REV. F. KAUSEK, Virginia, Minn. je dobil te dni od: Mrs. Johana Kastelic, Eveleth, Minn. 2 stare naročnine, kar da 2500 NADALJNIH GLASOV.

MRS. AGNES MAHOVLICH, iz South Chcage, Ill. je dobila te dni dve nove naročnini, kar ji da 27,500 NADALJNIH GLASOV.

RT. REV. J. J. OMAN, iz Clevelanda, Ohio, je dobil te dni od: Mr. J. J. Peshell, iz Elya, Minn. 1 novo in 2 stare naročnine, kar da 17,500 gl.; Mrs. Mary Grum, Forest City, Pa. 18 naročnin, kar da 52,500 gl.; Rev. John Trobec iz Rice, Minn. 7,500 gl.; Mr. Jakob Resnik, Cleveland, Ohio, 1 novo, 1 staro, kar da 25,500 gl.; Mr. Frank Smole, Barberton, Ohio 2,500 gl.; Mr. Martin Horvath Bridgeport, Conn. 2500 gl.; Mr. Matija Cagran, New York, N. Y. 2500 gl.; Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich. 1250 gl.; Mr. Frank Perovšek, Willard, Wis. 2500 gl.; Mrs. Katarina Kochevar, Greaney, Minn. 6500 gl.; Mr. Joe Šmajdek, Cleveland, Ohio, 1 nova naročnina, 25,000 gl.; Mrs. Paul Kogovšek, Cleveland, Ohio, 1 nova, 12,500 gl.; Rev. Bernard Ambrožič, Lemont, Ill. 1 novo naročnino, kar da 10,000 gl.; skupaj to pot dobi 168,000 NADALJNIH GLASOV.

REV. RUDA POTOČNIK, Sheboygan, Wis. je dobil te dni od: Mr. Marka Badovinac iz Boon, Mich. 14 novih naročnin, kar da 245,000 glasov; Mrs. Johana Mohar, Sheboygan, Wis. 1250 gl.; skupaj to pot dobi 246,250 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill. je dobil te dni od: Mr. Frank Jerin, Oglesby, Ill. 2,500 gl.; od Mr. Johana Kramaricha, Joliet, Ill. 4 nove in 2 stare naročnine, kar da 73,750 gl.; od Mr. Marko Bluth, Joliet, Ill. 7,500 gl.; skupaj to pot dobi 83,750 NADALJNIH GLASOV.

REV. P. CIRIL ZUPAN, iz Pueblo, Colo. je dobil te dni od: Mr. Geo. Pavlakovich, Denver, Colo. 1 novo in 8 starih, kar da 27,500 gl.; Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo. 1,250 gl.; Mr. Martin Jankovič, Canon City, Colo. 2500 gl.; Mrs. Mary Russ, Pueblo, Colo 2500 gl.; Mrs. Paulina Strnad, Ball, Cal. 2500 gl.; Mr. John Otrin, Ely, Minn. 2500 gl.; skupaj to pot dobi 38,750 NADALJNIH GLASOV.

To je prvo poročilo v drugi dobi kampanje. Kdo bo na vrhu prihodnji. Agitatorji zavijate rokave te dni in na delo za novimi naročniki. Mnogi so še, ki še nimajo dnevnika "Am. Slovenca". Pojdite do njih in nagovorite jih, da se naroče na list. Premnogi bi tudi gotovo naročili list svojim domačim v stari kraj. Opozorite jih tudi na to. V starem kraju silno radi bero list in jim bodo domači hvaležni skozi celo leto, ko jih bo list obiskaval. Na delo torej in agitirajte vseposod za nove naročnike. NE JUTRI — AMPAK DANES IN VSAK DAN DO KONCA KAMPANJE. POKAZIMO SE, DA SMO ZAVEDNI SLOVENCI IN KATOLIČANI!

Kandidatje se nahajajo v sledečih pozicijah:
REV. MATIJA JAGER, Cleveland, O. 2,907,000 glasov
RT. REV. JOHN J. OMAN, Cleveland, O. 2,843,630 "
REV. RUDE POTOČNIK, Sheboygan, Wis. 2,110,500 "
REV. P. CIRIL ZUPAN, Pueblo, Colo. 1,947,000 "
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill. 1,842,250 "
MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill. 1,526,550 "
REV. F. KAUSEK, Virginia, Minn. 654,250 "
REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn. 433,250 "
MRS. MARG. POZNICH, Cleveland, O. 391,000 "
MR. JOŽEF DRASLER, North Chicago, Ill. 364,200 "
MRS. AGNES MAHOVLICH, So. Chicago, Ill. 229,500 "
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind. 175,000 "

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:	
Za \$ 2.55.....	100 Din
Za \$ 5.00.....	200 Din
Za \$ 7.25.....	300 Din
Za \$ 9.50.....	400 Din
Za \$ 11.70.....	500 Din
Za \$ 23.00.....	1000 Din
Za \$ 45.00.....	2000 Din
Lire:	
Za \$ 3.50.....	50 lir
Za \$ 6.40.....	100 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir
Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite.....	\$ 10.85
Za \$ 15.00 pošljite.....	\$ 16.00
Za \$ 25.00 pošljite.....	\$ 26.00
Za \$ 40.00 pošljite.....	\$ 41.25
Za \$ 50.00 pošljite.....	\$ 51.50

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljate navolite na:

JOHN JERICH
(V pisarni Am. Slovenca)
CHICAGO, ILL.
1849 West Cermak Road,

"MATI SKRB"

ROMAN

Spisal
Herman Sudermann
Prevedel
Mirko Javornik

"Takole okrog ene je moralo biti."
"No, ti boš že vedel. Kaj si prav za prav iskal na Helenentalu, mi sicer še danes ni jasno, a je že dobro — prav dobro je tako — zdaj vsaj vem čisto natančno, katera ura je bila!"

"Pravo reč veste," je rekla Greta v smehu.

"O, že vem!" je kljubovalno odvrnil. "Boš že videla, hčerka, boš že videla!"

Kati je hotela sestri na pomoč, a Pavel ji je naskrivaj pomagal, naj pustite starega pri miru.

Kmalu nato sta se sestri poslovili. "Hotela si vendar reči Pavlu, da oče za skednjem nekaj skriva," je vprašala Kati, ko sta sedeli na vozu.

"Saj res!" ji je odvrnila, ustavila vozniaka in pomigala Pavlu bliže. A stari, ki je v čudnem nezaupanju povsod prisluškoval, se je vrnil vmes, in opomin je moral izostati.

Ko je Pavel pri večernem obhodu prišel v kuhinjo, je zapazil, kakó se je oče pogajal z gosposinjo za star lončenjak.

"Čemu vam bo pisker, gospod Meyhofer?" je izpraševala starka.

"Tudi jaz bi šel rad na prežo, mati Janusova," je odvrnil z votlim smehom, "morda mi bodo dali kaj pogače".

Starka je hotela počiti od smeha, oče pa je krevljal s piskrom v spalnico in vrata za sabo skrbno zaklenil.

Vsa hiša se je bila odpravila k pokoju, le Pavel je še postopal po temnem dvorišču.

"Torej jutri bo svatovala," je dejal in sklepal roke. "Če bi bil dober kristjan, bi moral zdajle zmoliti očenaš za njeno srečo. . . A tak mečkač še davno nisem. . . Mislim, da sem jo nekoč imel zelo rad, bolj, kot sem pa še sam vedel. . . kako je le prišlo, da sem se ji tako odpujil?" Misli je in misli, a ni mogel priti do pravega sklepa.

Mesec je vzhajal nad poljano — velika krvavo rdeča plošča, ki je širila nezanesljiv soj čez dvorišča. . . Zdelo se je, da se je vihar ojačil. . . Zvižgal je po kotih in vršal po vrhovih. . .

"Če bi nocoj izbruhnil požar, bi najbrž ne bil zadovoljen samo s skednjem," je mislil Pavel in pri tem se je spomnil, da bo moral zastopniku poslati opomin, naj se podviza z zavarovanjem. "Zakaj človek ne ve, kaj se utegne zgoditi čez noč. . . Spat pojdem," je zaključil razmišljanje, "saj jutri je tudi še dan — in svatba porvru."

Po prstih je lezel v spalnico, ki si jo je bil uredil poleg očetove, da bi takoj lahko pomagal, če bi se staremu možu kaj pripetilo. Ni prižgal luči, zakaj vstajajoči ščip je že svetlo sijal skozi okno.

"Bog ve, ali boš danes sploh zaspal?" je mislil uro pozneje. Sence vzviharjenega listja so plesale po odeji divje kolo, vmes je bliskala mesečina kakor beli plamenčki.

"Tisto kresno noč je mesec prav tako svetlo sijal," je mislil. Prišlo mu je na misel, kako belo je sijala Elsbethina nočna obeka izpod temnega plašča.

"A kljub vsemu je bila to najlepša noč v mojem življenju," je zamrmral z vzdihom in nato sklenil, da bo zaspal in v podkrepitev si je potegnil odejo čez ušesa. . .

Čez čas se mu je zazdelo, kakor da čuje,

kako oče v sobi poleg nalahno vstaja in šepa skozi vrata. . . Razločno je slišal, kako je blopotala bergla po vežnih škrlah.

"Saj se bo takoj vrnil," je mislil, zakaj zgodilo se je večkrat, da je oče ponoči kar na lepem vstal.

Nato ga je prevzel nemiren polsen, po katerem so se podile različne strašne sanje. Ko se je spet docela prebudil, je stal mesec že visoko na nebu; komaj da je še kak žarek padal v sobo. A vrt in dvor sta ležala v kopeli njegove luči.

"Čudno — zdi se mi, kakor da nisem slišal očeta, kdaj se je vrnil," je dejal predse. Vzravnaval se je in pogledal na uro, ki je visela nad posteljo.

Osem minut do ene! . . . Dve uri sta bili pretekli vmes.

"Najbrž sem prav trdno spal," si je mislil in hotel spet leči na uho, tedaj pa je veter stresel velika vrata in jih s hruščem zaloputnil, da se je vsa hiša stresla v sklepih.

Prestrašeno je planil pokoncu. . . "Kaj je to? vrata odprta. . . očeta še ni nazaj?" Naslednji hip je vrgel nase hlače in suknič ter bosonog in gologlav planil iz sobe.

Vrata, ki so držala iz očetove spalnice v vežo, so stala na široko odprta. — Ves bled od skrbi je stopil k postelji. . . Bila je nedotaknjena, le na vznožju je bila vtisnjena v trebušasto odejo vdolbina. Tu je torej sedel oče in ni ganil uda dalj ko poldrugo uro — najbrž je čakal, kdaj bo legel on.

Za božjo voljo, kaj pa znači vse to? Pogled mu je iskaje blodil po sobi. . . Tam v kotu so ležali volneni copati, v katerih je oče sicer ves dan drsal okrog, a škornjev, ki so mesece stali tam, ne da bi jih kdo obul — škornjev ni bilo. . .

Kako — ali je hromi oče hotel ponoči na romanje? Srce mu je hotelo zastati. . . Planil je na dvorišče.

Ležalo mu je pred očmi kakor podnevi, le do koder je segla senca skednja, je vladala noč. . .

Predrvel je vrt — nič sledu — za hlevom — nič sledu. . . Kaj pa to — dvoriščna vrata odprta? — Kam je šel?

Ob strani mu je vrtorepil pes — brž ga je odvezal.

"Išči gospodarja, Turk, gospodarja!" Pes je vohljal po tleh in stekel proti čelu skednja, tja, kjer je ležala slama na kupih, ki so se grmadili okrog zidovja kakor blede peščenjaki. . . Mesečina je bleščavo plala po pobeljenih stenah in se iskrla po svetlorumenih tleh. . . Ničesar ni bilo mogoče opaziti, le na nekem mestu se je zdelo, da je slama razrita. . .

A stoj! — Kako pa je prišla sem lestev, ki sloni na steni? Lestev, ki je pred dvema urama ležala znotraj zidu po plosk na tleh? Kdo jo je vzel s tistega mesta?

In — Bog nebeški, kaj pa je to? — Kdo je odprl lino na podstrešju? Lino, ki jo je sam zaklenil od znotraj, preden je snopje napolnilo skedenj?

Ob vznožju lestve so se tla vlažno lesketala, ko da je kdo polil kako tekočino. . . Iz luže se je dvigal vonj po petroleju.

S tresočimi rokami je segel v bilje, ki je pokrivalo tla. Res, bilo je mokro in odvrtni vonj se je širil s prstov, ki so se ga dotaknili.

(Dalje prih.)

Plemiške gospe iz 16. stoletja so nosile navadno okoli vratu mali kožuhasti ovratnik, pa ne zato, da bi jih varoval pred mrazom, pač pa, da bi se v njem zadržala golazen, ki jo je gospoda tega veka imela baje toliko, da je kar mrgolelo. * * *

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

POZOR! POZOR!

"Micki je treba moža"

in

"Čista vest"

sta dve igri, ki bodo krasile program 25-letnice

Društva 'Lilija'

ki se vrši

V NEDELJO, 4. APRILA 1937

v S. S. Turn dvorani, v Milwaukee.

Ne zamudite te redke prilike. — Prvo igro uprizore odraščeni, drugo otroci. — V obeh dovolj petja. Pridite vsi in priporočamo točno, ker popoldanski program se prične točno ob 3. uri; večerni ob 8. uri.

ODBOR.

VELIKA KAMPANJA

Nagrade za nove naročnike, kakoršnih še ni bilo

Traja 100 dni od 20. jan. do 30. aprila '37

KAMPANJE SE LAHKO UDELEŽI VSAK BREZ RAZLIKE, VSI STARI IN MLADI

Kampanjske nagrade so letos prava posebnost. Vsa, ki se kampanje udeležijo, dobi poseben katalog, v katerem je nad 150 različnih vseh vrst predmetov, določenih kot kampanjske nagrade za pridobivanje novih naročnikov. Udeležite se kampanje in bodite tudi Vi deležni teh lepih, bogatih in praktičnih nagrad.

Kako se udeležite kampanje?

Tako-le: Pojdite takoj na agitacijo. Stopite h svojim sorodnikom, prijateljem ali znancom. Pridobite med njimi novega naročnika. Pošljite zanj naročnino na Upravo "Amer. Slovencev" in ta vam bo poslala 4 KAMPANJSKE KUPONE za vsak dolar, ki ga bote poslali za nove naročnine. Zraven vam bo Uprava poslala naš kampanjski katalog, v katerem je objavljenih nad 150 vseh vrst različnih predmetov, ki so določeni za kampanjske nagrade. Iz teh si bote izbrali svojo nagrado. S tem se bo vam poslalo še vsa nadaljna pojasnila k temu. — Glavno je za vsakega, da takoj začne in se čimprej prijavi s kako novo naročnino, nakar prejme vsak še nadaljna pojasnila.

Druga posebnost

v letošnji kampanji so letne volitve. Izvoliti je treba Nadvojvodo ali Kraljico vseh naročnikov. Na kak način se vršijo tozadevne volitve letos, je pojasnjeno v posebnem oglasu v tej številki pod naslovom: "VELIKE KAMPANJSKE VOLITVE" — Prečitajte ga!

Zdaj pa vsak na delo!

Ne odlašaj, češ bom jutri. Današnji dan je, jutrišnji dan bo imel zopet svoje dolžnosti. Pridobite čimprej morete novega naročnika in ga pošljite na Upravo. Ta vam bo poslala katalog kampanjskih nagrad in vsa nadaljna pojasnila.

NAROČNINA ZA "AMER. SLOVENCA STANE:

Za celo leto \$5.00; za pol leta \$2.50

ZA CHICAGO IN INOZEMSTVO PA:

Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00

Naročnine pošiljajte na

Uprava Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Mesarije v Španiji.
(Konec)

Mislite, da je drugače v Španiji! Strasti so potrojene. Prijatelji madridskih "demokratov" naj še tako kričijo o katoliških lažeh, resnica je, da je padlo vrlo visoko število popolnoma nedolžnih žrtev, in tu ne gre morda le za duhovnike in nune, padlo je mnogo takih glav, ki so bile le količkaj na sumu, da bi simpatizirali za nasprotno strujo. Tu ni šlo za kake komatante, rdeča in sindikalistična in komunistična in brezverska strast je govorila. Tapatam pa se je n. pr. v Toledo, Malagi sreča zasukala. Naravno je torej, da je težko brzdati strasti. Taki, ki so morili iz strasti, pridejo zdaj na vrsto, in priznam, hudo je to in kaka nedolžna žrtev pade. "Prosveta" sama omenja ovadalec, in da se jim ne verjame. Ako niso bili prej zločini, ne more biti nobenih ovadb, in tudi to sem doživel sam, da so neki ovajalci baža najnižje vrste. Ako enako "Prosveta" pokazuje na po-

stopanje "demokratov," ko so zajeli nekaj nacionalcev, pa jih niso postrelili, temveč svojim pridružili, je zadeva povsem drugačna, ko so bili to le vojaki v službi nacionalcev, ne poulična in od strasti razpaljena druhal, ki je morila kakor tiger trga svoje žrtve, da se nasiti za nekaj časa s krvjo takih, kateri ji iz kakegakoli razloga ne ugajajo.

Tudi dandanes velja in bo še veljalo, da bo z mečem ali revolverjem pokončan, kdor prime za meč ali revolver, in prime iz gole politične, razredne, verske, socialne strasti, in strelja in mori. Mesarija tu, mesarija tam, ampak med mesarijo in mesarijo je velika razlika, in to razliko lahko morili iz strasti, pridejo zdaj na vrsto, in priznam, hudo je to in kaka nedolžna žrtev pade. "Prosveta" sama omenja ovadalec, in da se jim ne verjame. Ako niso bili prej zločini, ne more biti nobenih ovadb, in tudi to sem doživel sam, da so neki ovajalci baža najnižje vrste. Ako enako "Prosveta" pokazuje na po-

Ali res?

G. Grill se brani pred očitkom, da je ateist. Pokazuje na panteizem, še bolj na agnosticizem, ki ravno ne zanika Boga, le najti ga ne more. O tem sem nekaj že zapisal.

Ponaša se g. Grill tudi z možmi, ki nekaj pomenijo v zgodovini, in ti so baje na njegovi strani, ker so se upirali dogmatizmu, kakor se mu upira on, pa so bili le prežeti od vere na Boga, toraj nobeni ateisti. Bi bilo res čudno, ko bi kdo proglasil Washingtona ali Abrahama Lincolna za ateista. Nista se pa menda hotela pridružiti nobeni "cerkvi," in tu bi bil dokaz, da sta bila tudi zoper vsak dogmatizem, in to je hotel g. Grill ravno dokazati. Ali res? Vsaj Lincoln je izrecno izjavil, da se ne pridruži nobeni "cerkvi," o Washingtonu ne vem, ampak oba sta imela pred očmi kako protestantsko "cerkev," in subjektivno sta bila tu na pravem, ker prava cerkev je le ena in ta ima trden dogmatizem o osebnem Bogu, in v osebnega Boga sta verovala oba, Washington in Lincoln, in ravno tu je razlika med kakim panteistom ali agnostikom, ki je na dnu — ateist, ker sicer ne izključuje osebnega Boga, ga pa tudi ne priznava.

KDAJ RASTEJO DREVEŠA?

Neki francoski prirodopisec je natančno proučeval rast dreva in je dognal jako zanimive stvari. Po njegovih poskusih drevesa najbolj rastejo med polnočjo in šesto uro zjutraj! Od 6. do 9. zutraj zrastejo drevesa za 8-2/3 odst., od 9. do 12. za 1-1/3 odst. Od opoldne do 6. popoldne ne zrastejo nič, od 6. popoldne do 9. zvečer za 1-1/3 odst. in od 9. zvečer do polnoči za 3-7/8 odstotka. V času od polnoči do 6. zjutraj pa zrastejo za 85 odstotkov. Več ko za 90 odstotkov rastejo drevesa v času, ko ne sije sonce. Tudi druge rastline rastejo bolj, če ne sije sonce nanje, vendar je njih rast različna in nikoli tako določena ko pri drevesih.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS